

«ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ»

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Δήμος Πολυγύρου προχώρησε στην υλοποίηση Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.), το οποίο και αποτελεί υποχρέωση του σύμφωνα με τον Ν. 4819/2021 (Α' 129) και συγκεκριμένα σύμφωνα με την παράγραφο 10. Η υλοποίηση του αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης ανάθεσης υπηρεσίας με τίτλο «ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (Σ.Α.Π.) ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ», ανάμεσα στον Δ. Πολυγύρου και την Παπασπυροπούλου Κωνσταντίνα του Γεωργίου, Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό και χρηματοδοτείται εξολοκλήρου από το Πράσινο Ταμείο, μέσω του Χρηματοδοτικού προγράμματος «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» 2022 - Άξονας Προτεραιότητας 2 «Αστική Αναζωογόνηση και Λοιπές Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου».

Ως «Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας» ορίζεται το στρατηγικό σχέδιο των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας που εκπονείται από τους δήμους για την περιοχή εντός των διοικητικών τους ορίων.

Στόχος του Σ.Α.Π. είναι να προσδιορίσει τα σημεία των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών και τις προσβάσιμες γραμμικές διαδρομές μεταξύ αυτών ώστε να δημιουργείται σε επίπεδο δήμου ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων στην αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας» προς βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω ο Δήμος Πολυγύρου προχώρησε στην υλοποίηση Σ.Α.Π για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε:

- υπαίθριους κοινόχρηστους χώρους (πλατείες, πάρκα, χώροι στάθμευσης, πεζόδρομοι κλπ.),
- δημόσια κτίρια ή κτίρια που φιλοξενούν κοινόχρηστες ή/και κοινωφελείς χρήσεις (σχολεία, νοσοκομεία-κέντρα υγείας, κτίρια δημόσιων υπηρεσιών, κτίρια διοίκησης, αθλητικοί χώροι κλπ.)
- χώρους καταφυγής – συγκέντρωσης κοινού σε περιπτώσεις
- κατά μήκος σημαντικών διαδρομών, οι οποίες συνδέουν τις παραπάνω χρήσεις και συγκεντρώνουν σημαντικές ροές πεζών.

Η εκπόνηση του εν λόγω σχεδίου διαχωρίστηκε σε δυο στάδια:

1. την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και
2. την σύνταξη των προτεινόμενων παρεμβάσεων για την εξασφάλιση

1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης πραγματοποιήθηκαν αυτοψίες στους χώρους ενδιαφέροντος με τη χρήση ειδικά διαμορφωμένων εντύπων για την ύπαρξη ή μη:

- πεζοδρομίων περιμετρικά των χώρων ενδιαφέροντος,
- υποδομών για την εξυπηρέτηση ΑμεΑ (ράμπες ΑμεΑ, όδευση τυφλών),
- εμποδίων επί των πεζοδρομίων που περιορίζουν σημαντικά το πλάτος τους,
- θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ

Ακόμα καταγράφηκαν και οι συνήθεις διαδρομές που ακολουθούνται για την μετάβαση μεταξύ των κοινόχρηστων χώρων, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εξασφαλίζεται η πρόσβαση κατά μήκος των εν λόγω οδικών τμημάτων. Τα κύρια προβλήματα που ανιχνεύθηκαν είναι τα παρακάτω:

❖ *Πεζοδρόμια*

Σε όλη την έκταση του Δήμου Πολυγύρου παρατηρήθηκαν σημαντικές ελλείψεις στην εξασφάλιση της προσβασιμότητας προς κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους λόγω του περιορισμένου πλάτους, της κακής κατάστασης ή ακόμα και ανυπαρξίας των πεζοδρομίων. Λίγες είναι οι περιπτώσεις των οικισμών που διαθέτουν ένα ικανοποιητικό δίκτυο οδεύσεων πεζών τουλάχιστον στις περιοχές που συσσωρεύονται οι περισσότεροι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι (πάρκα, πλατείες, παιδικές χαρές, δημόσια κτίρια κ.λπ.). Σημαντικό ρόλο σε αυτό το πρόβλημα παίζει το οδικό δίκτυο που αποτελείται από οδούς μικρού πλάτους ιδιαίτερα σε οικισμούς προϋφιστάμενους του '23.

❖ *Ράμπες ΑμεΑ*

Επίσης προβληματική στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι και η πρόσβαση στους χώρους που αναφέρθηκαν παραπάνω λόγω της απουσίας ραμπών που εξυπηρετούν αμαξίδια ΑμεΑ. Σε πολλές περιπτώσεις βέβαια η είσοδος των εν λόγω χώρων είναι ισόπεδη με το οδόστρωμα (στην περίπτωση απουσίας πεζοδρομίου) και καθίσταται έτσι δυνατή η πρόσβαση των αμαξιδίων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι απαραίτητη η κατασκευή πεζοδρομίου και ράμπας με την προδιαγραφόμενη κλίση (μέγιστη κλίση 5%). Σε αρκετές περιπτώσεις που ανιχνεύθηκαν κατασκευασμένες ράμπες σε πεζοδρόμια, αποτελούσαν πρόχειρες κατασκευές χωρίς να εφαρμόζονται οι προδιαγραφές που προβλέπονται.

❖ *Οδεύσεις τυφλών*

Κατά την αυτοψία δεν εντοπίστηκαν σε κανέναν οικισμό οδεύσεις τυφλών με μοναδικές εξαιρέσεις τους οικισμούς του Πολυγύρου και Μαραθούσας. Πράγμα που σημαίνει ότι η ανάγκη για κατασκευή οδεύσεων τυφλών σε όλους του οικισμούς του Δήμου Πολυγύρου περιμετρικά των χώρων ενδιαφέροντος και στις σημαντικότερες διαδρομές μεταξύ αυτών, είναι επιτακτική.

❖ *Εμπόδια στην όδευση πεζών*

Τα εμπόδια που καταγράφηκαν κατά την αυτοψία (σε λίγες περιπτώσεις) στα πεζοδρόμια ήταν κυρίως φυτεύσεις, πινακίδες κάθετης σήμανσης αλλά και στύλοι του δικτύου ηλεκτροδότησης. Με τη σωστή επανατοποθέτηση αυτών θα είναι εφικτό να εξασφαλιστεί το ελάχιστο πλάτος της όδευσης πεζών (1,5 μ).

❖ **Θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ**

Οι θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ σε όλη την έκταση του Δήμου είναι σχεδόν ανύπαρκτες καθώς στους οικισμούς πέρα του Πολύγυρου είναι στο σύνολο τους μόνο τρεις στον αριθμό.

2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προτάθηκε μια σειρά παρεμβάσεων που αφορούν την διαμόρφωση ενός δικτύου προσβασιμότητας σύνδεσης των σημείων ενδιαφέροντος, την προσθήκη νέων θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ, τη βελτίωση/διαπλάτυνση υφιστάμενων πεζοδρομίων, την υλοποίηση υποδομών εξυπηρέτησης ΑμεΑ.

Έτσι, διαπιστώθηκε η ανάγκη:

- διαμόρφωσης 304 νέων ραμπών ΑμεΑ,
- κατασκευής οδεύσεων τυφλών σε 238 περιπτώσεις που αφορούν κοινόχρηστους/κοινωφελείς χώρους ή δημόσια κτίρια,
- για την πρόσβαση σε δημόσια κτίρια όπου η κατασκευή ράμπας για ΑμεΑ δεν θεωρήθηκε εφικτή, κατασκευής αναβατορίου κλίμακας σε 7 περιπτώσεις,
- χωροθέτησης 250 θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ

Στα πλαίσια των προτεινόμενων παρεμβάσεων συγκαταλέγονται για κάθε οικισμό και κάποιες διαδρομές οι οποίες θα συνδέουν τις σημαντικότερες κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις (π.χ. δημόσιες υπηρεσίες, πλατείες, πάρκα, δομές υγείας, σχολικές δομές, δημοτικούς χώρους στάθμευσης κ.α.) και θα πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να είναι προσβάσιμες για όλους.

Επιπρόσθετα των παραπάνω, προβλέπονται και οι διαδρομές που συνδέουν τα κεντρικά σημεία των οικισμών με τους χώρους καταφυγής και χώρους προσωρινής περίθαλψης σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης.

Τέλος καταρτίστηκε ένα χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των παραπάνω προτεινόμενων παρεμβάσεων το οποίο περιορίζεται σύμφωνα με το σχετικό ΦΕΚ σε ένα διάστημα 3 ετών (διαχωρισμένο ανά εξάμηνα). Σε αυτό αρχικά προτείνεται να υλοποιηθούν μια σειρά μελετών πριν την δημοπράτηση του τεχνικού έργου:

Ενέργεια	E1	E2	E3	E4	E5	E6
Κυκλοφοριακή μελέτη ανασχεδιασμού του οδικού δικτύου και των πεζοδρομίων						
Μελέτη Αστικής Προσπελασιμότητας δημοσίων κτιρίων						
Μελέτη Αστικής Προσπελασιμότητας κοινόχρηστων χώρων						
Μελέτη Αστικής Προσπελασιμότητας πεζοδρομίων						
Δημοπράτηση Τεχνικού Έργου						
Υλοποίηση Τεχνικού Έργου						
Αναθεώρηση Μελέτης						